

Addysg Grefyddol

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau mewn Addysg Grefyddol?

- Seilir yr hunan arfarniad ar arsylwadau gwersi, arfarniadau o waith disgyblion, asesiadau athrawon a chyfweliadau â disgyblion.

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 1 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol; Arweiniad Llywodraeth Cymru: Pobl, Cwestiynau a Chredoau (2013), Canllawiau a Phroffiliau Enghreifftiol CA2 a CA3 (2011), 14-19 (2009).

Safonau mewn Addysg Grefyddol – cynnydd mewn dysgu

- Wrth graffu ar lyfrau disgyblion gwelir bod gan llawer o ddisgyblion wybodaeth **da** am lyfrau sanctaidd, manau addoli, seremonïau crefyddol a gwyliau sy'n bwysig i Gristnogion, Iddewon a Mwslemaid.
- Mae dadansoddiad o asesiadau athrawon yn dangos bod safonau yn gyson dda ar ddiwedd y ddau Gyfnod Allweddol. Mae llyfrau gwaith y rhan fwyaf o'r disgyblion yn dangos cynnydd da iawn mewn tasgau ysgrifenedig dros y flwyddyn.

Safonau medrau llythrennedd, rhifedd, TGCh a meddwl

- Mae llawer o'r disgyblion yn defnyddio'u a chymhwyso eu medrau llythrennedd, rhifedd, TGCh a Meddwl yn llwyddiannus mewn ystod eang o sefyllfaoedd yn drawsgwricwlaidd yn ddyddiol gan gynnwys Addysg Grefyddol, gyda rhai disgyblion mwy galluog yn arddangos medrau da iawn.
- Mae y rhan fwyaf o'r disgyblion yn medru cymhwyso'u gwybodaeth, eu dealltwriaeth a'u medrau i sefyllfaoedd newydd yn effeithiol.
- Gall llawer o'r disgyblion ddarllen amrediad o ffynonellau crefyddol megis llyfrau gwybodaeth a'r Wê a ffynonellau anghrefyddol yn dda .

Materion i gael sylw

- Sicrhau trawsdoriad o grefyddau amrywiol.
- Sicrhau eu bod yn gwybod mae Cristion oedd Mari Jones, Iddew oedd Ann Frank ac fod Divali yn rhan o Grefydd y Mwslemaid.

Rhagorol

Da

√

Digonol

Anfoddhaol

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth mewn Addysg Grefyddol?

- Dylai hunan arfarniad ystyried y dangosyddion canlynol: yr amser a roddir i'r pwnc, gwybodaeth bynciol, arbenigedd a datblygiad proffesiynol yr athrawon, addasrwydd y rhaglen astudio ac amrediad yr adnoddau dysgu a ddefnyddir.
- Mae arfarniad o arsylwadau gwersi a gwaith disgyblion yn caniatáu i benaethiaid a phenaethiaid adran i ddod i farn am ansawdd yr addysgu mewn gwersi Addysg Grefyddol o fewn yr ysgol, a'r graddau y mae disgyblion yn cael eu cymell a'u hannog i gyrraedd safonau uchel.
- Dylai ysgolion cynradd gyfeirio at y ddarpariaeth 'Pobl, Credoau a Chwestiynau' ar gyfer dysgwyr y Cyfnod Sylfaen yn ogystal ag Addysg Grefyddol yn CA2.
- Dylai ysgolion uwchradd gyfeirio at CA3, CA4 a CA5 (Astudiaethau Crefyddol ac Addysg Grefyddol).

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adranau 2.1 ac 2.2 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol, Arweiniad Llywodraeth Cymru: Pobl, Cwestiynau a Chredoau (2013), Canllawiau a Phroffiliau Enghreifftiol CA2 a CA3 (2011), 14-19 (2009).

Yr addysgu mewn addysg grefyddol: cynllunio ac amrediad o strategaethau

- Mae'r ysgol o'r farn y diwellir anghenion disgyblion a'r gymuned ehangach yn dda iawn drwy gwricwlwm y Cyfnod Sylfaen a CA2 ac Addysg Grefyddol. Darperir cwricwlwm cytbwys ac eang sydd yn cwrrd â gofynion y Cyfnod Sylfaen, Cwricwlwm 2008, Llythrennedd, Rhifedd ac Addysg Grefyddol yn unol â'r maes llafur

cytun.

- Cynnigir ystod dda iawn o brofiadau dysgu symbylus, ysgogol a heriol ar gyfer anghenion bob disgybl gan gynnwys disgyblion AAA, disgyblion sy'n tan berfformio ac disgyblion mwy abl a thalentog. Mae polisi cyfle cyfartal a pholisi cydraddoldeb yn ategu hyn.

Darpariaeth ar gyfer y medrau: llythrennedd, rhifedd, TGCh a meddwl

- Wrth graffu ar lyfrau y disgyblion gwelir eu bod yn cael cyfleoedd rheolaidd i adalw straeon crefyddol megis Jona a'r Morfil, Mari Jones, Rama a Sita a Dewi Sant.
- Nodwyd yn adroddiad Arolygwyr Estyn yn ddiweddar fod yr "athrawon yn holi y disgyblion yn dreiddgar ac yn eu hannog i ddefnyddio eu medrau meddwl yn gyson ar draws y cwricwlwm".

Materion i gael sylw

Sicrhau bod Addysg Grefyddol yn cael ei drafod yn rheolaidd yn y panel cwricwlaidd.

Rhagorol		Da	√	Digonol		Anfoddhaol	
-----------------	--	-----------	---	----------------	--	-------------------	--

Addoli ar y Cyd

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth ar gyfer addoli ar y cyd?

Ydy'r addoli ar y cyd yn cydymffurfio â'r gofynion statudol?	Ydy	Nac ydy
---	------------	----------------

Cyfeiriadau: [Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 2.3.1, 'Arweiniad atodol ar arolygu Addoli ar y Cyd mewn ysgolion anenwadol' \(ESTYN, Medi 2010\)](#), ['Addysg Grefyddol ac Addoli ar y Cyd' \(Cylchlythyr y Swyddfa Gymreig 10/94\)](#), [Canllawiau ynglŷn ag Addoli ar y Cyd \(Cymdeithas CYSAGau Cymru, Mehefin 2012\)](#).

Nodweddion da mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd

- Mae'r ddarpariaeth ar gyfer datblygiad ysbrydol yn dda. Ceir naws ysbrydol a chefnogol gwerthfawr i'n gwasanaethau a chyfnodau addoli ar y cyd ac mae'r plant yn cyfrannu'n effeithiol drwy drafod cwestiynau sydd yn ymwneud a moesoldeb. Mae eu dealltwriaeth a'u gwybodaeth o arferion a storïau Cristnogol a'u gwybodaeth am gredodau neu grefyddau eraill yn dda. Mae ein tefniadau addoli ar y cyd yn cyfarfod y gofynion statudol. Ceir cyfleoedd yn ein cynlluniau Addysg Grefyddol i'r plant drafod cwestiynau mawr bywyd, i gymharu a rhyfeddu, i ddeall arferion a phwysigrwydd credodau eraill, i ddeall eu rhan yn y darlun mawr, i ddeall eu rôl yn y dyfodol fel dinasyddion. Rhoddir bwyslais ar ddatblygu unigolion sy'n meddwl am eraill ac yn barod i chwarae eu rhan boed yn yr ysgol neu tu allan.
- Nodwyd yn adroddiad Arolygwyr Estyn yn ddiweddar fod "yr ysgol yn hyrwyddo datblygiad ysbrydol, moesol a diwylliannol disgyblion yn llwyddiannus drwy ddarparu gwasanaethau cyd-addoli rheolaidd a thrwy weithgareddau'r cwricwlwm."

Materion i gael sylw mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd

Sicrhau trawsdoriad o siaradwyr o'r gymuned i gymryd rhan yn yr addoli ar y cyd.

Rhagorol		Da	√	Digonol		Anfoddhaol	
-----------------	--	-----------	---	----------------	--	-------------------	--

Llofnod: Glenda Evans

(Pennaeth)

Dyddiad: Ebrill 24,2017